

Odbor lidských práv a ochrany menšin

Čj. 34522-2026-UVCR

Zápis ze zasedání Rady vlády pro lidská práva dne 12. května 2026 2025 od 10 hod.

Zasedání proběhlo v hybridní formě.

Přítomné členky a přítomní členové:

Andrej Babiš (předseda Rady, předseda vlády), Taťána Malá (1. místopředsedkyně Rady, ZLP), Adriana Dergam (místopředsedkyně Rady), Kamila Bendová, Kateřina Bursíková Jacques (MO), Markéta Dolejší, Dagmar Doubravová, Michal Franěk (MSP), Radek Hábl, Petr Jarema (MZ), Hynek Kalvoda, Hana Konečná, Petr Konůpka (MSP – KVZ), Tomáš Kuchta (MZV), Stanislav Křeček (VOP), Olga Nebeská (MMR), Milan Němeček (MK), Barbora Stárek, Petra Šach, Monika Šimůnková, Katarína Šipulová, Olga Rosenbergerová

Pověření zástupci členů Rady:

Kateřina Formanová (ÚOOÚ), Josef Panenka (MPO)

Hosté:

Martin Beneš (Dětský ombudsman), Magda Faltová (Výbor pro práva cizinců), Irena Hůlová (poradkyně ZLP), Veronika Mítková (MZV), Klára Kalibová (Výbor pro práva obětí), Jana Gombárová (MK), Eva Petrová (Výbor pro práva dítěte), Vít Alexander Schorm (zástupce Veřejného ochránce práv), Pavla Schödelbauerová (MMR), Lucie Vidovičová (Výbor pro práva starších lidí), Veronika Votočková (MV)

Sekretariát Rady:

Miroslav Crha (tajemník Rady), Viktor Kundrák, Jana Havigerová, Barbora Hnátová, Jakub Machačka, Marta Krausová, Nataliia Kosiaková, Diana Šmídová, Klára Linhartová

Informace k usnášeníschopnosti

K 1.12. 2025 má Rada 33 členů. Rada je usnášeníschopná, pokud je přítomna nadpoloviční většina členů a členek či případně zástupců členů, tj. 17 členů. Z celkového počtu 33 členů Rady bylo přítomno 26 členů.

Tímto bylo ověřeno, že Rada je usnášeníschopná. Na závěr tohoto bodu proběhlo hlasování o programu jednání.

Schválený program zasedání:

ÚVODNÍ BLOK

1. Úvodní slovo a přivítání členů a členek

2. Naplňování přijatých usnesení
 - a) aktualita MSp k usnesení o financování služeb pro oběti trestných činů
 - b) sběr dat o dětech vězněných rodičů – představení projektu Neviditelné děti
3. Legislativní úpravy nájemních vztahů – vyvážení práv nájemníků a pronajímatelů
4. Představení činnosti hlavní ochránkyně lidských práv Ministerstva obrany
5. Aktuality z činnosti Výboru pro práva dítěte

VĚCNÉ NÁVRHY

6. Podnět Výboru pro lidská práva a moderní technologie a Výboru pro práva dětí k ochraně dětí v online prostoru
7. Podnět Výboru pro práva cizinců k pracovnímu vykořisťování
8. Podnět Výboru pro práva cizinců k právnímu poradenství pro žadatele o mezinárodní ochranu
9. Podnět Výboru pro práva starších lidí k Programovému prohlášení vlády
10. Podnět Výboru pro práva lidí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením k poskytování dávky státní sociální pomoci

HLASOVÁNÍ O PROGRAMU

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
26	0	0

Program zasedání Rady byl **přijat**.

Průběh zasedání

1. Úvodní slovo a přivítání členů a členek

Předseda Rady přivítal členky a členy Rady a všechny přítomné. Poté předal slovo 1. místopředsedkyni Rady.

2. Naplňování přijatých usnesení

a) aktualita MSp k usnesení o financování služeb pro oběti trestných činů

T. Malá připomněla, že minulé zasedání proběhlo 1. prosince 2025 a Rada na něm přijala usnesení k financování podpory obětem trestných činů. Rada upozornila na potřebu obětem zajistit dodatečné a dostatečné financování pomoci, na kterou mají nárok zvláště zranitelné oběti podle práva ČR a EU.

M. Franěk (MSp) uvedl, že ve státním rozpočtu pro rok 2026 nebyly pro tyto dotace vyčleněny žádné finanční prostředky. MSp proto financování pro rok 2026 vyřešilo prozatímně vyčleněním necelých 8 mil. Kč z vlastních provozních prostředků. Pro další rok dle novely zákona má být vyčleněno 10 % výnosu majetkových trestních sankcí MSp za účelem poskytnutí těchto prostředků organizacím zabývajícím se pomoci obětem trestných činů. MSp odhaduje, že by mohlo jít o 50 mil. Kč, ale jde o pohyblivou částku závislou na tom, kolik se vybere na sankcích.

Klára Kalibová uvedla, že peníze ve státním rozpočtu na ochranu obětí jsou z tzv. odklonů (pachatelé platí, aby jim nebyl uložen trest odnětí svobody). Upozornila, že MSp hlasovalo v prosinci pro usnesení. Informovala, že na podporu zvláště zranitelných obětí MSp vypočetlo v r. 2013 50 mil. Kč. K tomu doplnila, že by to se zohledněním inflace mělo být v r. 2026 70-75 mil. Kč. MSp vyčlenilo však pouze 7 mil. Kč. V r. 2025 loni MSp vyčlenilo 15 mil. Kč. Uvedla dále, že je nedostatek dat ohledně obětí, protože Policie ČR nesbírá data ohledně obětí trestné činnosti. K dispozici jsou pouze odhady (18 tis. zvláště zranitelných obětí, z toho 5,5 tis. dětí), proto není dostatek peněz alokován.

A. Babiš se ptal na charakter poskytované pomoci. K. Kalibová vysvětlila, co podpůrné neziskové organizace dělají. Jedná se o včasnou odbornou právní pomoc pro oběti trestných činů, tzv. „terapie spravedlností“.

A. Babiš směrem k MSp sdělil, aby se podívalo, zda nenajde aspoň 8 mil. Kč, aby bylo vyčleněno alespoň tolik finančních prostředků jako v loňském roce. Zeptal se, zda je přítomen někdo za MF, nikdo se však zasedání Rady neúčastnil.

M. Franěk zopakoval, na čem stojí nová právní úprava financování pomoci obětem trestných činů pro příští rok. A. Babiš se zeptal, z čeho například budou finanční prostředky získány. M. Franěk odpověděl, že např. z uložení finančních trestů. A. Babiš tedy shrnul, že příští rok bude na pomoc více peněz a vyzval MSp, aby pro tento rok se „na to podívalo, aby se to aspoň dorovnálo“.

A. Babiš se zeptal K. Kalibové, zda s tímto bude spokojená. K. Kalibová odpověděla, že pro tento rok to k přetrvání vystačí a že věří, že právní úprava zajišťující vyšší financování v následujícím období nebude měněna. A. Babiš odpověděl, že oni jí měnit nebudou.

b) sběr dat o dětech vězněných rodičů – představení projektu Neviditelné děti

M. Šimůnková (za Český helsinský výbor) prezentovala projekt Neviditelné děti. Má jít o komplexní zmapování problematiky dětí vězněných rodičů během dvou let. Projekt je financovaný z OP Zaměstnanost. Jeho cílem je zjistit, kolik dětí vězněných rodičů je v současnosti v ČR. Takový údaj zatím není k dispozici, existují pouze kvalifikované odhady 20–40 tis. dětí. Projekt navazuje na předpokládá strategický dokument Děti uvězněných rodičů – Strategická doporučení pro práci s dětmi uvězněných rodičů a jejich rodiči v ČR, který byl přijat usnesením Rady dne 1. července 2025.

A. Babiš se dotázal M. Fraňka kolik je v současnosti vězňů v ČR. M. Franěk odpověděl, že je jich 19 tisíc.

A. Babiš se zeptal, proč údaje o dětech vězněných rodičů sbírá Český helsinský výbor a nikoli MSp, které má údaje o vězních. M. Šimůnková odpověděla, že není povinnost vězňů uvádět, kolik mají dětí. Proto ne všichni uvedou odpovídající údaje.

M. Franěk informoval, že kompletní údaje opravdu nemusí být k dispozici, ale lze je dovozovat z informací o vězních v případě, že pracují a odvádí výživné. Není to však pravidlo. Soud informace většinou má a vězeňská služba též, problémem však je, že neexistuje centrální evidence.

M. Šimůnková zdůraznila, že spousta dětí tak ze systému vypadává. Uvedla dále, že s ministrem spravedlnosti proběhlo jednání k tématu asi před měsícem.

A. Babiš uvedl, že problematiku projedná s ministrem spravedlnosti J. Tejcem a údaje zjistí.

A. Babiš se dále M. Šimůnkové zeptal na to, co je cílem projektu.

M. Šimůnková odpověděla, že cílem je najít každé dítě, které má vězněného rodiče a které potřebuje pomoc. K tomu je zapotřebí získat citlivě ošetřená data. Jsou mezi nimi děti, které neví, že mají rodiče ve vězení. Je zapotřebí, aby děti vězněných rodičů spadaly pod § 6 zákona o sociálně-právní ochraně dětí. 25. 5. 2026 se bude konat první seminář v PSP PČR pod záštitou prof. Válkové na toto téma, kde budou prezentovány první výsledky projektu.

M. Beneš doplnil, že nejde o to, že nevíme, kolik dětí vězněných dětí je, ale spíše nevíme, co s nimi dělat. Systém na to podle něho není nastavený, což je zapotřebí změnit.

A. Babiš zavolal ministři práce a sociálních věcí A. Juchelkovi, kterému uložil za úkol setkat se M. Šimůnkovou. Podle A. Babiše má tuto problematiku řešit stát.

Následně v průběhu zasedání Rady A. Babiš přečetl zprávu, kterou mu v tom okamžiku zaslal ministr spravedlnosti J. Tejc. Ve zprávě ministr potvrzuje, že vězni nemusí uvádět, kolik mají dětí, jde o chráněný údaj. Asi 10 % vězňů platí výživné na děti, tj. cca 2 tis. Dále každý z vězňů má nárok na videohovor v délce 20 mi. 1x za 14 dní. Ve zprávě ministr uvedl, že s Českým helsinským výborem o tomto jednal, dokonce jim dal podporu k tomu, aby zjistili, kolik mají vězni dětí. Dále uvedl, že to řeší dlouhodobě s Mezinárodním vězeňským společenstvím. J. Tejc nabídl, že pokud by premiér chtěl, může se do toho zapojit a předat konkrétní data. V systémech je evidováno 3568 odsouzených, kteří mají povinnost platit výživné. Teoreticky jich může být více, ale tohle jsou ti, kteří se k tomu přihlásili nebo na ně je exekuční titul. Skutečně platí 2667, což je 63,5 %.

3. Legislativní úpravy nájemních vztahů – vyvážení práv nájemníků a pronajímatelů

O. Nebeská (MMR) promítla prezentaci týkající se legislativní úpravy nájemních vztahů za účelem vyvážení práv nájemců a pronajímatelů. Uvedla, že v současnosti je omezená nabídka bytů a zároveň množství neplatičů, které je problematické vystěhovat, nízká právní jistota, kvůli které mají pronajímatelé obavu pronajímat, nerovnováha mezi silnou ochranou nájemce a slabou vymahatelností práva. Důsledkem podle ní je méně bytů na trhu, vyšší nájemné a horší dostupnost bydlení. Cílem je vyrovnat nerovnováhu, vyvážit tedy práva a povinnosti obou stran, zajistit předvídatelnost systému, urychlit řešení sporů, omezit zneužívání systému, standardizovat nájemní vztahy prostřednictvím vzorových smluv a transparentních pravidel, snížit rizika pro pronajímatele pomocí garančních mechanismů a zajištěním lepší vymahatelnosti. Od právní úpravy očekává nabídku většího množství bytů na trhu, aktivaci prázdných bytů, návrat části bytů z krátkodobých pronájmů, stabilnější smluvní vztahy, transparentnost podmínek a ochranu při férovém jednání.

A. Babiš se zeptal, proč je tento bod na jednání této Rady.

O. Nebeská odpověděla, že o to požádala paní ministryně pro místní rozvoj Z. Mrázová.

A. Babiš zmínil vládních 15 bodů boje proti chudobě, jejichž cílem je též najít způsob, jak zabránit tomu, že tzv. šmejdi koupí domy a kasírují peníze od státu, zejména ve vyloučených lokalitách.

P. Schödelbauerová (MMR) na to reagovala informací o tom, že MMR má projekt, jehož cílem je, aby obce kupovaly domy v těchto lokalitách.

S. Křeček uvedl, že téma by na tuto Radu by to patřilo, pokud by se to týkalo lidského práva. Pouze „šmejdi“ v současnosti dají určité skupině lidí bydlení, soukromníci ani obce tyto lidi neubytují. Proto, když obce odkoupí tyto byty, neřeší to problém, kam s lidmi, kteří v nich žijí. Tedy, zda z nich dělat bezdomovce. Dále upozornil, že právo má chránit slabší stranu.

V. A. Schorm upozornil na problém, že spousta lidí má smlouvy na 1 měsíc. Je to problém, který identifikovaly mezinárodní orgány lidských práv, o čemž MMR nyní nehovoří.

P. Schödelbauerová informovala, že byla při MMR zřízena pracovní skupina pro nájemní vztahy, kde se scházeli zástupci nájemců a pronajímatelů, ale za rok práce nebyli schopni nalézt shodu. Problematika řetězení nájemních smluv se řeší od r. 1995. V případě, že nájemci neplatí a neplní své povinnosti, jsou dlouhá soudní řízení, a pronajímatelé tak musí hradit náklady a poplatky.

T. Malá poděkovala za příspěvky v diskusi a vzhledem k časové prodlevě v jednání diskusi k tomuto bodu ukončila.

4. Představení činnosti hlavní ochránkyně lidských práv Ministerstva obrany

K. Bursíková Jacques představila svoji roli jakožto hlavní ochránkyně lidských práv Ministerstva obrany, tzv. armádní ombudsmanky. Uvedla, že funkci vykonává od 1. července 2025 v rámci Odboru interního auditu a inspekce MO, kde je Promítlá k tomu prezentaci.

A. Babiš se zeptal, kolik vojáků se již na ombudsmanku na obrátilo. K. Bursíková Jacques odpověděla, že v r. 2025 evidovala 106 podání typu problémy ÚVN, rekreační centrum Volareza, letiště Líně, služební a pracovní prostředí, pracovněprávní vztahy, komunikace a mezilidské vztahy, nevhodné zacházení, šikana, bossing. Podání podávali veteráni, aktivní vojáci, personál a další. Jedno podání však neodpovídá jednomu stěžovateli nebo jedné věci. Jedné věci se totiž může týkat i více podání.

A. Babiš se dále zajímal o to, jaké konkrétní případy ombudsmanka řešila, a dále o to, jak v takových případech může zasáhnout. Dále se ptal, zda se jedná o výdaj NATO.

K. Bursíková Jacques odpověděla, že konkrétně často řeší problémy vznikající ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti a rodinné situace vojáků. Jedná se o výdaj NATO.

M. Beneš uvedl, že případy vycházejí z důvodů často spočívajících v různých kategoriích velení, řešení mezilidských vztahů a bossingu či rodinné problematiky.

A. Babiš informoval o plánu vlády nabrat 2300 vojáků, přičemž uvedl, že se již podařilo za 3 měsíce nabrat 1800 vojáků. Zajímal se o to, proč vojáci odcházejí z armády.

K. Bursíková Jacques uvedla, že retence jsou v současnosti asi důležitější než nábor. Stává se, že vojáci po roce či dvou letech z armády odchází, tedy v době, kdy na jejich výcvik již byly vynaloženy velké finanční prostředky.

A. Babiš nechce, aby vojáci z armády odcházeli. Projedná to s ministrem obrany J. Zůnou a bude chtít vědět u každého vojáka důvod odchodu z armády. Když bude hrozit, že někdo odejde z armády, proběhne s ním rozhovor, který by měl dotyčného přesvědčit, aby z armády neodcházel. Nabídne takové podmínky, aby voják neodcházel. A. Babiš uvedl, že toto hned zavede.

5. Aktuality z činnosti Výboru pro práva dítěte

Předsedkyně Výboru pro práva dítěte E. Petrová představila aktuality z tohoto výboru. V oblasti systému ochrany ohrožených dětí v ČR se výbor bude věnovat rozvoji prevence a včasné podpory rodin jako nástroje pro snížení počtu odebíraných dětí z rodin. Dále deinstitucionalizaci dětí do 7 let, přípravě a implementaci, posílení prevence, terénní podpoře biologických rodin, rozvoji náhradní rodinné péče a implementaci intervenčního balíčku. Také rozvoji náhradní rodinné péče včetně profesionalizace pěstounské péče a posílení sítě pěstounů pro specifické cílové skupiny dětí. V této oblasti byla zřízena Komise pro přezkum nepřirozených úmrtí dětí, jde o multioborový tým na MPSV. Další oblastí je Nepřijatelnost násilí na dětech. Stát by měl vyčlenit finanční prostředky na preventivní kampaň pozitivního rodičovství (web, příručka, letáky, kurzy...) a zajistit dostupnost mezioborových center přátelských dětem pro dětské oběti a svědky násilí. Dále jde o oblast ochrany duševního zdraví dětí. Je zapotřebí navýšení kapacit odborné psychologické a psychiatrické péče o děti (také bod 3.3.4 vládního programu Bezpečné dětství). Výbor se zabývá také participací dětí, tedy jejich účastí na rozhodování o věcech, které se jich týkají. Dále podporuje rovný přístup sociálně znevýhodněných dětí, specificky romských dětí k předškolnímu a školnímu vzdělávání a péči. Výbor se intenzivně věnuje ochraně dětí v digitálním prostoru. To zahrnuje regulaci přístupu dětí k sociálním sítím včetně odpovědnosti platform za obsah a edukace dětí, rodičů a škol v oblasti digitalizace, regulaci používání mobilních telefonů ve školách a regulaci medializace citlivých případů dětí.

K posledně zmíněnému výbor připravuje podnět s úkoly pro státní orgány a one pager pro novináře, jak citlivě komunikovat případy dětí.

A. Babiš uvedl, že všechno toto dělají. Upozornil, že jsme poslední v Evropě, kdo neřeší používání mobilů ve školách. Projedná to s ministrem školství R. Plagou. A. Babiš uspořádá konferenci k několika tématům, včetně tohoto. Reforma psychiatrické péče a zakládání center duševního zdraví se už děje. Vláda řeší sociální síť.

6. Podnět Výboru pro lidská práva a moderní technologie a Výboru pro práva dětí k ochraně dětí v online prostoru

A. Dergam představila podnět Výboru pro lidská práva a moderní technologie, který se týká bezpečnosti dětí online a regulace mobilů ve školách. Informovala, že proběhlo rozšířené zasedání s dětmi a řediteli a učiteli. Cílem je zajistit, že to co je nelegální off-line, by mělo být nelegální i on-line. Vychází z nařízení EU o digitálních službách (DSA), který má být transponován do národních předpisů. Má chránit děti na internetu před pornografickým obsahem, škodlivými algoritmy a návykovými prvky. Ale má chránit i ostatní spotřebitele. Podnět proto apeluje na to, aby vláda řádně implementovala DSA v míře co největší ochrany dětí před škodlivým obsahem. Dále, aby Český telekomunikační úřad mohl aktivně vykonávat své kompetence národního koordinátora digitálních služeb, a vymáhat tak povinnosti plynoucí z tohoto nařízení. Podnět vyžaduje, aby online platformy účinně vyhodnocovaly nezákonnost obsahu na základě oznámení organizací zastupujících oběti přednostně a bez zbytečného odkladu. A. Dergam požádala premiéra A. Babiše, aby podpořil transpozici a implementaci DSA. A. Babiš se zeptal, zda minulá vláda již zahájila přípravu implementace a kde se návrh případně nachází.

T. Malá odpověděla, že návrh je ve druhém čtení. K tomu doplnila, že nesporná zůstává ochrana dětí a spotřebitelů v on-line prostoru, ale kontroverzní je ochrana soukromí. Uvedla, že se návrh debatuje v rámci koalice.

M. Crha dodal, že návrh byl předložen minulou vládou, ale neprošel do třetího čtení. Vzhledem k tomu, že transpoziční lhůta již uplynula, proti ČR bylo zahájeno řízení o infringementu ze strany EU.

A. Babiš se omluvil z další své přítomnosti na zasedání Rady a předal řízení zasedání 1. místopředsedkyni T. Malé.

K. Bendová podotkla, že rovněž rodiče by měli vést své děti a dohlížet nad jejich aktivitami na internetu.

T. Malá souhlasila, nicméně podotkla, že děti jsou většinou několik kroků napřed před svými rodiči v této oblasti.

A. Dergam potvrdila, že i nad tím se zamýšlejí, protože z průzkumů vyplývá, že nejčastěji děti tráví čas na sítích večer, když jsou doma s rodiči. Edukace rodičů proto je zapotřebí.

T. Malá požádala členky a členy o hlasování o návrhu usnesení Rady.

Hlasování o návrhu usnesení Rady vlády pro lidská práva dne 12. května 2026

Usnesení:

Rada vlády pro lidská práva:

- I. U p o z o r ň u j e na reálné dopady útoků, výhrůžek a zveřejňování osobních údajů na sociálních sítích a dalších online platformách na zdraví a soukromý život dotčených osob, zejména pak dětí, a to především na jejich psychické zdraví, zdravý vývoj a pocit bezpečí

- II. D á l e u p o z o r ň u j e, že nařízení EU o digitálních službách (Digital Services Act, DSA) je důležitým nástrojem pro účinnou ochranu dětí na internetu, a to včetně ochrany dětí před pornografickým obsahem, škodlivými doporučovacími systémy (algoritmy), návykovými prvky v uživatelském prostředí digitálních služeb a ohroženími ze strany cizích osob
- III. V í t á přijetí návrhu zákona o digitální ekonomice vládou a zahájení projednávání návrhu zákona o digitální ekonomice v Poslanecké sněmovně
- IV. A p e l u j e na přijetí návrhu zákona ve znění, které zajistí, aby
- bylo řádně implementováno nařízení o digitálních službách do českého práva
 - Český telekomunikační úřad mohl aktivně vykonávat své kompetence národního koordinátora digitálních služeb, a vymáhat tak povinnosti plynoucí z tohoto nařízení
 - online platformy účinně vyhodnocovaly nezákonnost obsahu na základě oznámení organizací zastupujících oběti přednostně a bez zbytečného odkladu
- V. P o u k a z u j e na to, že nařízení o digitálních službách nastavuje mechanismy pro vymahatelnost práv uživatelů online platform, aniž by samo rozšiřovalo vymezení nezákonného obsahu, přičemž české i evropské lidskoprávní dokumenty jej nedovolují vykládat způsobem porušujícím svobodu projevu. Naopak, nařízení DSA nastavuje mechanismy pro transparentní a konzistentní rozhodování o moderaci obsahu ze strany platform.

Výsledek hlasování o návrhu usnesení:

PRO	Zdržel/a se	PROTI
16	3	1

T. Malá po ukončení hlasování v tomto bodě předala slovo Veřejnému ochránci práv S. Křečkovi, který se účastnil posledního zasedání Rady ve své funkci a s Radou se rozloučil.

T. Malá následně předala slovo novému Dětskému ombudsmanovi M. Benešovi, který krátce představil sebe a svou agendu.

7. Podnět Výboru pro práva cizinců k pracovnímu vykořisťování

M. Faltová představila podnět k pracovnímu vykořisťování cizinců a uvedla, že Výbor pro práva cizinců se jím dlouhodobě zabývá. V odůvodnění je uveden např. případ mladého ukrajinského chlapce, který zemřel při výkonu práce. Uvedla, že podnět se týká se také novely trestního zákoníku, která je v PS PČR a zpřísňuje tresty za obchodování s lidmi. Obsahuje tak soubor opatření, které by mohli vést k nápravě současné situace v oblasti pracovního vykořisťování a zvýšit odpovědnost objednatele služeb agentury práce. Vyžaduje mj. zveřejňování výsledků kontrol inspekce práce tak, aby se každý uchazeč mohl podívat jaké jsou u daného zaměstnavatele podmínky a zvýšil se tlak veřejnosti. Dále návrh vyžaduje např. zpřísnění zřizování pracovních agentur a rozšíření skutkové podstaty TČ neoprávněného zaměstnávání.

F. Říha (MV) požádal o úpravu odst. 3 písm. f) návrhu usnesení. Podle jeho názoru je zapotřebí přistupovat k těmto situacím individuálně. Po krátké debatě s M. Faltovou navrhl doplnit na konec bodu „kromě zjevně neopodstatněného“.

T. Malá požádala členky a členy o hlasování o návrhu usnesení Rady.

Hlasování o návrhu usnesení Rady vlády pro lidská práva dne 12. května 2026

Usnesení:

Rada vlády pro lidská práva

- I. **V í t á** přijetí vládou novely trestního zákoníku rozšiřující postih obchodování s lidmi a souvisejících činů
- II. **A p e l u j e** na schválení této novely (sněmovní tisk 111)
- III. **D o p o r u č u j e** vládě posílit boj proti pracovnímu vykořisťování, nelegálnímu zaměstnávání a zastřenému zprostředkování, zejména přijetím těchto opatření:
 - a) Přijetím právní úpravy odpovědnosti objednatele práce za pracovníky dodavatelských firem,
 - b) Umožněním zveřejňování výsledků kontrol inspekce práce formou mapy nepoctivých zaměstnavatelů,
 - c) Znemožněním využívání tzv. „ready-made agentur“ jako způsobu, kterým osoby propojené se sankcionovanými agenturami mohou obcházet zákon,
 - d) Zpřísnění podmínek pro založení pracovní agentury s cílem posílit jejich odpovědnost a vymahatelnost dodržování předpisů (požadavky na základní kapitál a sídlo společnosti),
 - e) Rozšíření skutkové podstaty trestného činu neoprávněného zaměstnávání cizinců tak, aby postihoval i pracovní vykořisťování českých občanů,
 - f) Zavedení pobytové ochrany oznamovatelů a obětí pracovního vykořisťování. Cílem je, aby podání podnětu nevedlo ke zrušení či neprodloužení pobytového oprávnění, kromě zjevně neopodstatněného,
 - g) Přijetí opatření k efektivnímu vymáhání dlužné mzdy zaměstnancem. Toto opatření zvýší motivaci cizinců i tuzemských zaměstnanců bránit se porušování pracovních práv včetně vykořisťování,
 - h) Reálné zvýšení platových prostředků orgánů inspekce práce, aby inspekce práce mohla přijmout a udržet si kvalifikované inspektory a právníky,
 - i) Rozšíření personálních kapacit orgánů inspekce práce. V současné době jsou kapacity SUIP nedostatečné ve vztahu k požadavkům, které jsou na ně kladeny.

Výsledek hlasování o návrhu usnesení :

PRO	Zdržel/a se	PROTI
19	0	0

8. Podnět Výboru pro práva cizinců k právnímu poradenství pro žadatele o mezinárodní ochranu

M. Faltová představila návrh usnesení Rady na základě podnětu Výboru pro práva cizinců. Vysvětlila, že OP AMIF je kolová výzva na pokračování právního poradenství, která však nebyla v tomto roce dosud vyhlášena a podle informací, které má od AMIF a MV, vyhlášená ani nebude. Namísto toho bude vypsána pouze veřejná zakázka MV na poskytování právních služeb pouze advokátními kancelářemi. Dříve existovala možnost financování přes AMIF i veřejnou zakázku, letos to tak není, což diskvalifikuje neziskové organizace zabývající se ochranou cizinců z poskytování právní pomoci.

F. Říha (MV) reagoval na podnět. Uvedl, že se MV neztotožňuje s kritikou. Právní poradenství z OP AMIF dříve financováno bylo, ale vznikala tak dvojkolejnost financování – veřejná zakázka a evropské finance. Nelze podle MV tyto služby hradit ze dvou zdrojů. Je zapotřebí vyhovět právním požadavkům i požadavkům na transparentnost. Jde o veřejnou zakázku a mohou se hlásit akreditované advokátní kanceláře. Požádal o promítnutí protinávrhu MV.

M. Faltová uvedla, že projekt AMIF je kontrolován 3 subjekty, dosud vždy bez pochybení. Volba MV mohla proběhnout i opačně tak, aby právní poradenství bylo poskytováno nevládními organizacemi a ne advokáty. Důsledkem je, že nevládní organizace nemají vstup do zařízení spravovaných a provozovaných MV.

K. Kalibová doplnila, že kvalita právního poradenství má být zajištěna, ale není správný předpoklad, že složení advokátní zkoušek stačí k poskytování podpory. Není, jak ověřit, zda advokáti jsou specialisté v té dané oblasti práva. Je podle ní o prodražování zákonné právní pomoci.

F. Říha upřesnil, že měl na mysli transparentnost postupu, tedy jedna cesta financování, neměl na mysli transparentnost využívání financí nevládními organizacemi. Dodal, že tím, že se v AMIF uvolní prostředky, lze je využívat neziskovými organizacemi na všechny ostatní činnosti. Dále upřesnil, že právní poradenství mohou poskytovat pouze advokátní kanceláře, které mají zkušenost v této oblasti.

A. Dergam shrnula, že z toho vyplývá, že MV vybralo méně efektivní, méně transparentní a dražší cestu.

V. A. Schorm informoval, že KVOP provedla rozsáhlé šetření ohledně poskytování právního poradenství přes advokátní kanceláře. MV jakožto orgán, který nastavuje poskytování pomoci je zároveň tím, v řízení před nímž, němuž je pomoc poskytována. VOP k problematice navrhoval schůzku s ministrem vnitra, ale nedostal odpověď. Na 100stránkovou zprávu z šetření pak odpověděl OAMP jen na 1,5 stránky s konstatováním, že zpráva VOP je velmi dlouhá.

T. Malá navrhla vrátit do Výboru pro práva cizinců návrh usnesení k podrobnější diskusi a nalezení shody.

M. Faltová uvedla, že právní pomoc prostřednictvím advokátů bude velmi drahá a pro poskytování této pomoci by neziskové organizace musely mít předem plnou moc od žadatele o mezinárodní ochranu, což je velmi nepravděpodobné, protože žadatelé nemají zpravidla v ČR žádné kontakty.

V. Votočková (MV) uvedla, že poskytování právní pomoci OP AMIF se týká z 99 % případů osob v zařízeních, kde funguje Správa uprchlických zařízení, která zajišťuje sociální a psychologickou podporu. Ze strany MV se tak jedná o snahu vyhnout se duplicitám.

M. Šimůnková se vyjádřila k podpoře návrhu usnesení podle podnětu Výboru pro práva cizinců.

F. Říha podpořil návrh T. Malé k vrácení návrhu usnesení k projednání ve výboru. M. Faltová upozornila, že výbor již problematiku rozsáhle diskutoval a že většinou se zástupci MV nezapojili, proto vrácení návrhu spíše odvede čas a pozornost od jiných témat.

K. Bendová se zeptala, kolika žadatelů o mezinárodní ochranu se to týká. F. Říha odpověděl, že cca 1000.

V. A. Schorm se zeptal, co by podle MV další projednání ve výboru přineslo. F. Říha uvedl, že řešení podrobností, které na tomto plénu nelze řešit s takovou informovaností.

M. Šimůnková a R. Hábl navrhli hlasovat o návrhu usnesení v předloženém znění.
T. Malá požádala členky a členy Rady o hlasování o návrzích usnesení v tomto bodě. Nejprve nechala hlasovat o protinávru Ministerstva vnitra, poté o návrhu Výboru pro práva cizinců.

Hlasování o návrhu usnesení Rady vlády pro lidská práva dne 12. května 2026

A) Usnesení ve znění předloženém Ministerstvem vnitra:

Výsledek hlasování o návrhu usnesení ve znění předloženém Ministerstvem vnitra:

PRO	Zdržel/a se	PROTI
1	6	11

B) Usnesení ve znění předloženém Výborem pro práva cizinců:

Rada vlády pro lidská práva

d o p o r u č u j e Ministerstvu vnitra, aby:

- I. Zajistilo přístup k právnímu poradenství, psychologické, sociální podpoře všem žadatelům o mezinárodní ochranu na území ČR z prostředků OP AMIF,
- II. Zachovalo financování těchto služeb nevládními neziskovými organizacemi, které poskytují komplexní služby.

Výsledek hlasování o návrhu usnesení ve znění předloženém Výborem pro práva cizinců:

PRO	Zdržel/a se	PROTI
11	6	2

9. Podnět Výboru pro práva starších lidí k Programovému prohlášení vlády

Předsedkyně Výboru pro práva starších lidí představila podnět výboru a návrh usnesení Rady k otázkám souvisejícím s životem starších lidí v návaznosti na Programové prohlášení vlády. Výbor se identifikoval 3 oblasti, které by bylo připojit k tomu, k čemu se vláda v Programovém prohlášení přihlásila. Nejprve, že je zapotřebí změna diskurzu o tom, jak se o problémech bavíme, abychom zvýšili pozici starších lidí jako aktivních přispěvatelů, nikoli jen jako objektu péče. Dále jsou to poměrně detailní tematická doporučení týkající se přenosu odpovědností na regionální samosprávy, kdy je zapotřebí, aby vláda jednala. Je zapotřebí, aby ministerstva společně zlepšila mezirezortní spolupráci a vnímání, že všechna témata napříč ministerstvy

jsou relevantní pro starší lidi. Zároveň jde o apel na to, aby se ČR zapojila do diskuse ohledně vyjednávání o mezinárodní úmluvě na ochranu práv starších lidí.

A. Dergam vyzvala členky a členy k rozpravě, ale nikdo se do rozpravy nepřihlásil. A. Dergam proto požádala členky a členy o hlasování o návrhu usnesení Rady.

Hlasování o návrhu usnesení Rady vlády pro lidská práva dne 12. května 2026

Usnesení:

Rada vlády pro lidská práva

I. o c e ň u j e

- a. pozornost, kterou Vláda ve svém Programovém prohlášení z 5. ledna 2026 věnuje otázkám souvisejícím s životem starších lidí a
- b. navržené kroky a opatření v oblasti sociální, zdravotní a v oblasti bydlení, spravedlnosti, digitalizace či kultury a sportu

II. a p e l u j e na vládu, aby

- a. vnímala starší lidi především jako nositele práv a povinností a aktivní a autonomní součást společnosti, nikoliv jako pasivní objekty péče a dobročinnosti
- b. vytvářela příležitosti pro posilování jejich podílu na všech aspektech fungování společnosti a jejich přínosu v rodinách, sousedstvích, komunitách i celé společnosti
- c. podporovala jejich společenské zapojení s ohledem na jejich různorodé a měnící se zdravotní, ekonomické a sociální podmínky a hodnotové preference
- d. uplatňovala, podporovala a prosazovala tento přístup ke starším lidem ve všech svých činnostech a agendách

III. d o p o r u č u j e vládě, aby se při naplňování svých kroků v programovém prohlášení zaměřila i na následující témata:

- a. podpora dostupného bydlení a terénních sociálních a zdravotních služeb na umožňujících samostatný život starších lidí v komunitě
- b. podpora lidí pracujících se staršími lidmi jako sociální pracovníci, pracovníci v sociálních a zdravotních službách, ve vzdělávání a dalších oblastech, zajištění jejich důstojného a adekvátního odměňování a dostupného vzdělávání ve všech stupních včetně následného a zvyšování jejich společenské prestiže odpovídající významu jejich práce pro demograficky se měnící českou společnost
- c. zajištění ochrany práv starších lidí v situacích ohrožení, zranitelnosti či znevýhodnění (např. nemoc, násilí, majetková či jiná trestná činnost, diskriminace, chudoba, ztráta bydlení, zkušenost migrace, mimořádné události, dopady ekologické krize apod.) pomocí legislativy a „age-friendly“ prevence, podpory, intervence, práce s pachateli a další rozvoj restorativní justice

- d. rozvoj inkluzivních, každému věku přátelských služeb státu, samospráv i soukromých subjektů v digitální i nedigitální podobě
- e. podpora participace starších lidí na všech úrovních veřejného a komunitního života, jejich rovnoprávného zapojování do rozhodovacích procesů a mezigenerační spolupráce
- f. podpora dostupných a kvalitních volnočasových aktivit pro starší lidi v kulturních, sportovních a dalších oblastech
- g. podpora meziřesortní a mezioborové spolupráce na podpoře práv starších lidí mezi všemi relevantními aktéry na centrální, regionální i místní úrovni
- h. zapojení se do aktivit mezinárodní spolupráce na tématu ochrany práv starších lidí včetně přípravy nového mezinárodního právně závazného dokumentu pro zajištění lidských práv starších lidí (Úmluva OSN o právech starších lidí).

Výsledek hlasování o návrhu usnesení:

PRO	Zdržel/a se	PROTI
16	0	0

10. Podnět Výboru pro práva lidí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením k poskytování dávky státní sociální pomoci

Předseda Výboru pro práva lidí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením H. Kalvoda představil podnět výboru a návrh usnesení Rady k poskytování dávky státní sociální pomoci. Cílem návrhu je upozornit na nedostatky dávkového systému JENDA.

O. Rosenbergerová představila pozměňovací návrh usnesení, když navrhla doplnit usnesení ve třetím odstavci o bod k) ve znění „vyhodnocení dopadu státní sociální dávky na osoby v I. stupni invalidity a osoby pobírající příspěvek o péči v I. stupni, které nejsou považovány za zranitelné, včetně případného navržení změny kritérií pro posuzování zranitelnosti.“.

H. Kalvoda uvedl, že se s doplněním ztotožňuje.

M. Šimůnková vyjádřila podporu návrhu.

T. Malá požádala členky a členy o hlasování o návrhu usnesení Rady.

Hlasování o návrhu usnesení Rady vlády pro lidská práva dne 12. května 2026

Usnesení:

Rada vlády pro lidská práva

I. v n í m á v souvislosti s dávkou státní sociální pomoci

- a) snahu o snížení administrativy a zjednodušení řízení o dávce státní sociální pomoci na základě sjednocení čtyř původních dávek
- b) pomoc a podporu ze strany pracovníků Úřadu práce ČR při podávání žádostí o dávku státní sociální pomoci v informačním systému JENDA

- II. upozorňuje, že na základě zkušeností a praxe členů a členek Výboru pro práva osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením
- a) Informační systém JENDA
- a. vykazuje ve svém fungování výpadky, selhání a zmatky při komunikaci s klienty jako je například opakované dokládání příslušné dokumentace nebo neukládání doložených dokumentů v systému
 - b. může představovat významnou bariéru v přístupu k dávce pro klienty, kteří nemají přístup k digitálním technologiím či je neumí dostatečně ovládat
- b) pracovníci Úřadu práce ČR
- a. nemají vždy dostatečné kapacity na pomoc a podporu klientů s nižší digitální gramotností při osobním asistovaném podávání žádostí o dávku, což dále omezuje přístup k sociální pomoci a vede k odkladu možnosti jejího čerpání
 - b. nemají vždy dostatečné informace o aktuálních podmínkách pro poskytnutí dávky státní sociální pomoci, pravidlech jejího výpočtu a výplaty a nepostupují tak vůči klientům jednotně
- c) nevládní organizace poskytující žadatelům o dávku pomoc a podporu nemají dostatečné technické a personální vybavení k poskytování nutné podpory
- d) toto vše může omezovat přístup k lidí k pomoci v hmotné nouzi a k právu na přiměřenou životní úroveň v souladu s lidskou důstojností podle Listiny základních práv a svobod a mezinárodních závazků ČR
- III. doporučuje proto ministru práce a sociálních věcí a generálnímu řediteli Úřadu práce ČR učinit kroky k zajištění
- a) řádného fungování informačního systému JENDA
- b) dostatečných personálních kapacit všech pracovišť Úřadu práce ČR pro komunikaci se žadateli a podporu a pomoc žadatelům při podání žádosti
- c) aby zaměstnanci pracovišť Úřadu práce ČR byli připraveni komunikovat s klienty se specifickými potřebami v souvislosti s například duševním onemocněním, intelektovým znevýhodněním nebo závislostmi
- f) dostupnosti informací o pravidlech poskytování dávky státní sociální pomoci včetně mechanismu jejího výpočtu pro
- I. zaměstnance pracovišť Úřadu práce ČR,
 - II. žadatele o dávku státní sociální pomoci
 - III. podporující organizace
- g) dostupnosti informací o možnostech neelektronické formy komunikace s Úřadem práce ČR v řízení o dávce státní sociální pomoci v případě přání klientů

- h) metodického nastavení jednotných postupů pro přijímání a posuzování žádostí o dávku státní sociální pomoci
- i) získávání informací nutných pro přiznání dávky z veřejných registrů a systémů či z předchozích řízení, pokud to je možné
- j) podporu nevládních organizací v poskytování pomoci žadatelům o dávku
- k) vyhodnocení dopadu státní sociální dávky na osoby v I. stupni invalidity a osoby pobírající příspěvek o péči v I. stupni, které nejsou považovány za zranitelné, včetně případného navržení změny kritérií pro posuzování zranitelnosti.

Výsledek hlasování o návrhu usnesení:

PRO	Zdržel/a se	PROTI
16	0	0

11. Různé

V. Mítková informovala, že v mezinárodních institucích rezonuje návrh zákona o médiích veřejné služby. MZV dostalo alert vůči ČR na Platformě Rady Evropy na ochranu a bezpečnost novinářů a dopis z dotazy představitele OBSE pro svobodu médií. MZV bude společně s ÚV a MK připravovat odpovědi na tyto dotazy.

M. Crha uvedl, že v hlasování per rollam plánuje zaslat návrhy aktualizace statutu výboru, jednacího řádu výboru a jednacího řádu Rady.

12. Závěr

T. Malá poděkovala členkám a členům Rady a všem přítomným za účast a zasedání ukončila.

Za správnost odpovídá: JUDr. Miroslav Crha, tajemník Rady

Zapsala: Mgr. Barbora Hnátová